

SOMS MOET JE GEWOON ALLEEN JE GEVOEL VOLGEN

Roel Steijvers interviewt Piet Bakker. Piet is onderwijsbegeleider bij Samenwerkingsverband Passend Onderwijs in Apeldoorn. Het Samenwerkingsverband (SWV) is een interprofessionele organisatie met veel specialisten op verschillende gebieden met de opdracht om optimale begeleiding van kinderen met een complexe hulpvraag vorm te geven. De school is altijd verantwoordelijk. Er moet altijd teruggekoppeld worden aan de gedragswetenschapper van het SWV. Andere, externe instanties kunnen worden ingeschakeld. Hierbij valt te denken aan: een leerplichtambtenaar, een psycholoog of therapeut en desgewenst het Centrum voor Jeugd en Gezin (het CJG).

Het Samenwerkingsverband is (het woord zegt het al) een organisatie die zelf veelal interprofessioneel werkt. Er werken veel specialisten op verschillende gebieden. Piet zelf is gedragsdeskundige. Zijn achtergrond ligt in Cluster 4 en werkt dus veelal met autistische kinderen. Hij kan de leerkracht vanuit de hulpvraag (die eerst is ingebracht door de IB-er, bestudeerd door een gedragswetenschapper van het SWV en besproken is in een groot overleg van specialisten) tips en handvatten bieden om het kind zo goed mogelijk te begeleiden. Hij komt observeren in de klas, heeft gesprekken met het kind, de leraar en de ouders. Dit alles gebeurt volgens een vaststaand protocol.

Maar wat als dit niet afdoende is? Piet zegt dat hij te allen tijden in de gelegenheid is om de andere specialisten in het SWV te consulteren en in te zetten en vice versa. Dit is afhankelijk van de situatie/casus. Maar, de school is altijd verantwoordelijk. Er moet ook altijd teruggekoppeld worden aan de gedragswetenschapper van het SWV.

Op die manier kunnen andere, externe instanties worden ingeschakeld. Hierbij valt te denken aan: een leerplichtambtenaar, een psycholoog of therapeut en desgewenst het Centrum voor Jeugd en Gezin (het CJG). Piet noemt dit 'het schakelen van zorg d.m.v. systemisch werken'. Mocht het zo zijn dat de problemen complexer zijn of worden, wordt er binnen SWV het Multi Disciplinair Overleg (MDO) ingezet. Zij zijn als het ware een 'bredere denktank'. Of zoals de geïnterviewde zelf zegt: "Ik kan en hoef niet alles weten, als ik maar weet dat ik op anderen kan terugvallen."

Piet Bakker is gedragsdeskundige. Zijn achtergrond ligt in Cluster 4; hij werkt dus veelal met autistische kinderen. Hij biedt leraren vanuit hun hulpvraag tips en handvatten om het kind zo goed mogelijk te begeleiden. Piet observeert ook in de klas, heeft gesprekken met het kind, de leraar en de ouders. Dit alles gebeurt volgens een vaststaand protocol. Maar wat als dit niet afdoende is? Piet zegt dat hij te allen tijde in de gelegenheid is om de andere specialisten van het SWV te consulteren en in te zetten en vice versa. Dit is afhankelijk van de situatie. Piet noemt dit 'het schakelen van zorg d.m.v. systemisch werken'. Mocht het zo zijn dat de problemen complexer zijn of worden, dan wordt er binnen SWV het Multi Disciplinair Overleg (MDO) ingezet; een 'bredere denktank'. Of zoals de geïnterviewde zelf zegt: "Ik kan en hoef niet alles weten, als ik maar weet dat ik op anderen kan terugvallen."

In een groep 8 zat een leerling die in groep 4 gedoubleerd was en twee jaar later omwille van spanningen en demotivatie naar een andere school was gegaan. In groep 7 werd hij overgeplaatst naar een andere groep. Dit bracht nieuwe uitdagingen met zich mee. Zoals de remming om te presteren, en op een passende VO-school in te stromen. Ouders en leraar waren erg handelingsverlegen. Normaal gesproken zou een terugkoppeling naar het

SWV wenselijk zijn en zouden ouders weer aan zet zijn. Maar dit was voor ouders heel moeilijk en Piet schatte in dat juist de leerling 'in de benen moest'.

Ondanks de kaders van het SWV, 'voelde' Piet aan dat in deze situatie het protocol, zoals het terugkoppelen naar het SWV of MDO, niet de juiste weg zou zijn. Er zouden weer 'over het hoofd van de leerling' beslissingen worden genomen en dit had in het verleden al vaker geleid tot problemen. En in die gevallen besloot dan het kind om de kont tegen de krib te gooien. Zo was er ook eens sprake van een kindercoach die echt toenadering kreeg tot het kind, maar ziek werd. Daarna weigerde de leerling alle andere coaches. Piet ging de leerling op school begeleiden d.m.v. gesprekken en had inmiddels een goede band met hem opgebouwd.

Piet ging vervolgens op eigen initiatief de samenwerking aan met een VO-school. Uiteraard had hij wel om toestemming van ouders en leraar gevraagd. Hij regelde een afspraak voor de leerling met de brugklascoördinator van de school. In een voorgesprek liet Piet duidelijk weten met welk doel hij met deze leerling naar de VO-school zou komen. Piet zegt: "Er moest duidelijke taal tegen hem gesproken worden. In de trant van 'Als jij dit wil, dan....' "

Piet is met de leerling naar de school gegaan en zij hebben daar een rondleiding gekregen en een goed diepgaand gesprek gehad. De coördinator ging op verzoek van Piet in op het belang van de resultaten vanuit groep 8 en dat men daar niet zat te wachten op ongemotiveerde leerlingen. nE zowaar, de leerling ging meer zijn best doen op school, om vervolgens over te kunnen stappen naar de VO-school. "Op dat moment kleur ik natuurlijk wel buiten de lijntjes. Ik neem nu de leiding omdat ik denk dat dit op deze manier met deze leerling niet gaat werken. Ondanks alle interventies en instanties krijgen we hem niet mee. Ook al hebben we met elkaar de beste bedoelingen; het welzijn van het kind is cruciaal. En dan wil ik heel ver gaan. Ik zou het een volgende keer weer doen en leer daar ook van dat je niet alles binnen kaders of afspraken kunt vasttimmeren.

'JE KUNT NIET ALLES BINNEN KADERS OF AFSPRAKEN VASTTIMMEREN'

Piet Bakker en Roel Steijvers